

Dr. Hubert Gehring: Od roku 2001 jsou západní spojenci v Afghánistánu. Čeho chceme nyní, po skoro deseti letech ještě v Afghánistánu dosáhnout a čeho můžeme skutečně dosáhnout?

Roderich Kiesewetter: Pane Dr. Gehringu, vždyť my máme zcela jasné benchmarky po konferencích v Kábulu a v Londýně. Jde nám o to, abychom v praxi zvládli předání odpovědnosti. To znamená, že je potřeba, aby byla jedna provincie za druhou připravena na předání do afghánské správy a to představuje ještě spoustu práce. Toho chceme dosáhnout, toho ale také můžeme dosáhnout. Vyskytnou se jistě oblasti, kde to bude trochu složitější, ale důležité je, že respektujeme afghánskou suverenitu. Afghánský prezident nám objasnil, že chce do roku 2014 převzít bezpečnost ve všech provinciích. Podporujeme ho prostřednictvím intenzivního výcviku, který do té doby absolvovaly 300 000 bezpečnostních sil. Ty budou následně pracovat v afghánské policii a armádě. Velmi nám záleží na tom, aby tyto bezpečnostní síly získaly praxi a zkušenosti při cvičeních a denní činnosti. Již přes 60 procent armádních operací v Afghánistánu je prováděno Afghánci a na 90ti procentech operací se podílejí. V oblasti policie je to podobné.

Dr. Hubert Gehring: Co by se muselo stát, abychom si mohli říct: Nyní naše mise úspěšně skončila a můžeme se stáhnout?

Roderich Kiesewetter: Bude to plynulý přechod. Co se nesmí stát, je, že jeden nebo druhý národ - obrazně řečeno - zhasne světlo nebo zavře dveře. Musí to být odhlasováno. Ale jsou provincie v prostoru okolo Kábulu nebo Bamiyanu, které budou velmi brzy připraveny k předání, a jsou oblasti jako Kandahár a Helmand, které budou potřebovat asi ještě několik let. To znamená, že potřebujeme také v regionu vojenské zajištění a současně - mnohem intenzivněji než v minulosti - jasné civilní projekty, sloužící obnově země, finanční projekty atd. Pokud to zvládneme jako paralelně rostoucí proces v příštích letech, potom to také úspěšně ukončíme.

Dr. Hubert Gehring: Co si myslíte o roli EU v Afghánistánu? Je v zájmu a také kapacitních možnostech EU přispět sebevědomě k obnově Afghánistánu? Nebo se EU stane jen doplňkem masivních aktivit USA?

Roderich Kiesewetter: Máme přece různé hráče, mezi jinými také OSN, které by mělo hrát podstatnou roli. Evropská unie je aktivní v policejní misi, především u nás na severu. Německo poskytlo okolo 200 policistů z celkového počtu přes 500 policistů, kteří jsou tam nasazeni. Policisté působí jak v národní policejní misi, tak v policejní misi EU. Tady jsme skutečně na dobré cestě, ovšem spolupráce mezi EU a NATO není taková - vzhledem k vztahu mezi Kyprem a Tureckem - jaká by měla být. Rozhodující jsou synergie, kterých by tam mohlo NATO a EU dosáhnout. Ty by byly podstatně lepší, kdybychom zde mohli lépe kooperovat. Ať je to v oblasti bezpečnosti, osvěty obyvatel, transportu, nebo také společném vystupování vůči vznikající afghánské společnosti.

Dr. Hubert Gehring: Co si myslíte o stabilitě Afghánistánu jako státu s centralizovanou vládou? Nemělo by se jít vzhledem ke zkušenostem z Afghánistánu spíše cestou decentralizace (federalizace), aby bylo možné získat uznání místních elit, které by potom měly méně důvodů bojovat proti centrální vládě?

Roderich Kiesewetter: Vaše otázka sedí. Celé roky jsme v Kábulu velmi silně sázeli na centralizaci, která měla zasáhnout celé území, ale museli jsme se naučit, že Afghánistán je státem mnoha národů. To jsme sice předtím věděli, ale naučili jsme se, že zde chybí národní identita, takže kmenová identita má vždy přednost. 54 kmenů a 45 řečí. Myslím si, že budoucí přístup v regionálních komandech musí být takový, aby byla mezinárodní odpovědnost vždy ve správných rukou, aby byly vytvořeny federální struktury a tam, kde hranice kmenů překračují regionální hranice, aby bylo vyhověno těmto kmenovým hranicím. Časy, kdy se na zahraniční misi odcházelo s kruzítkem a pravítkem, jsou pryč. Udržitelný rozvoj vyžaduje velmi úzkou a dlouhodobou podporu. Není možné dát Afgháncům jednoduše peníze a říct jim: vy to zvládnete. Když to uděláme, musíme být u toho, pomoci jim a podpořit je. K tomu potřebujeme odborníky: inženýry, techniky, řemeslníky, ale také odborníky z oblasti správy a zdravotnictví. Ty potřebujeme na místě a můžou přijít z různých organizací,

z různých členských států. Udržitelného rozvoje dosáhneme pouze tehdy, pokud to budou projekty, které se Afghánci sami naučí a zažijí úspěch při jejich realizaci. Není možné udržitelný rozvoj pouze konstatovat a nechat běžet. Jde to pouze s podporou a takovým způsobem, že se bude jednat o tzv. "learning by doing" v praxi, který lze rychle předat. Nějaký vlastní afghánský projekt je důležitý, aby se Afghánci sami zapojili. Z vlastní zkušenosti vím, že když se s projektem ztotožní, přijmou za něj i odpovědnost a potom také hrdost, kterou potřebují k obnově své země.

Dr. Hubert Gehring: Do roku 2009 jste působil na vysokých pozicích v armádě. Nyní jste poslancem německého Spolkového sněmu. Jste tedy zapojen do obtížného rozhodování. Co byste řekl německým vojákům a jejich rodičům a příbuzným k nasazení v Afghánistánu?

Roderich Kiesewetter: Působení našich vojáků a vojaček v Afghánistánu na mě udělalo velký dojem. Jsou výborně připraveni, ale skutečnost je jiná než nacvičená praxe v Německu. Proto mám velký respekt, že tam jsou. Odvádějí velmi důležitou službu naší zemi, neboť přispívají k tomu, abychom jiným zaručili bezpečnost.

Přes 40 let jsme v Německu profitovali z našich spojenců a to také přispělo k německému znovusjednocení. Nyní můžeme prostřednictvím naší mezinárodní angažovanosti, někdy na úkor zdraví a bohužel také životů našich vojáků, dosáhnout toho, že Afghánistán dosáhne míru pro svoji budoucnost.

Pro tento přístup, pro toto nasazení se angažovanost vyplatí. Je ale zapotřebí být stále zprostředkovatelem. I jako politik, když jsem svlékl uniformu a nosím oblek, naslouchám našim vojákům a navštěvuji je na místě. Ale také když se vojáci vrátí domů, je potřeba se o ně starat. Musí vědět, že když trpí posttraumatickým zátěžovým syndromem nebo jinými potížemi, naleznou u nás útočiště. Je velmi důležité, aby se na zahraničních misích necítili zapomenuti, ale aby věděli, že se naše společnost o ně postará. Konají službu, kterou naše společnost uznává. Na tom musíme pracovat.